

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4967/2020
23.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., чији су пуномоћници Јово Поповић и Анка Вилотијевић, адвокати из ..., против тужених ГГ, ДД и ЂЂ, сви из ..., чији је пуномоћник Александар Вујасиновић, адвокат из ... и ЕЕ из ..., чији је пуномоћник Мирко Радовић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизијама тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 329/19 од 27.11.2019. године, у седници од 23.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужених изјављене против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 329/19 од 27.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П 1458/17 од 19.10.2018. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца да се тужени обавезу да им накнаде материјалну и нематеријалну штету, и то тужиоцу АА на име претрпљених душевних болова због губитка супруге 600.000,00 динара, за трошкове сахране и подушја 402.807,00 динара и на име изградње споменика и обележавања места страдања 166.695,00 динара и тужиоцима ББ и ВВ за претрпљене душевне болове због смрти мајке по 600.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке тужиоци су обавезани да туженима накнаде трошкове парничног поступка и то првотуженом, друготуженој и трећетуженом 505.500,00 динара, и четвртотуженом 358.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 329/19 од 27.11.2019. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда тако што су тужени обавезани да тужиоцима накнаде штету и то свим тужиоцима нематеријалну штету у износу од по 600.000,00 динара због смрти супруге и мајке, а тужиоцу АА и материјалну штету и то на име трошкова сахране и подушја 402.807,00 динара и на име подизања споменика и обележавања места страдања 166.695,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, и да им накнаде трошкове парничног поступка у износу од 1.389.590,04 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужени ЕЕ је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешено и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Ревизију су поднели благовремено првотужени, друготужена и трећетужени, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизије тужених нису основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом туженог ЕЕ неосновано се указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињену пред другостепеним судом, будући да су у другостепеној пресуди оцењени битни жалбени наводи, у смислу члана 398. став 1. ЗПП. Ревизијом првотуженог, друготужене и трећетуженог не указује се одређено на битне повреде поступка које могу бити ревизијски разлог, у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 05.07.2004. године дошло је до саобраћајне несреће у којој је учествовао сада пок. ЖЖ, правни претходник туженог ЕЕ, који је том приликом управљао теретним возилом са полуприколицом, осигураним код АД „...“ осигурање ... . Сада пок. ЗЗ, супруга и мајка тужилаца том приликом је возила бицикл у истом првцу као и теретно возило, када је у фази претицања бицикла дошло до контакта са возилом, услед чега је пала са бицикла и истог дана преминула од задобијених повреда. Над осигурањем „...“ вођен је и окончан ликвидациони поступак пред Трговинским судом у Београду, тако што је остатак ликвидационе масе распоређен акционарима ликвидационог дужника и то туженом ГГ 10,02%, ДД 5,19% и ЂЂ 4,11%. Сада пок. ЖЖ наследио је тужени ЕЕ по основу оставинског решења Општинског суда у Косјерићу О 53/08 од 11.04.2008. године. Против сада пок. ЖЖ био је покренут истражни поступак у вези са саобраћајном несрећом, али је након извршеног вештачења општински јавни тужилац одустао од кривичног гоњења, а оштећени АА је преузео гоњење по приватној тужби. Овај кривични поступак обустављен је због смрти окривљеног ЖЖ. У овој парници, вештачење је обавио вештак саобраћајне струке. Вештак је закључио, имајући у виду прорачуне и анализе засноване на материјалним траговима и изјаве сведока ИИ о начину кретања теретног возила, да је до незгоде дошло пропустом возача теретног возила, који у фази претицања бицикла није држао безбедно бочно одстојање од бицикла. Бициклисткиња је приликом проласка теретног возила поред ње изашла из дозвољене зоне свог кретања за око 0,1 м, чиме је незнатно допринела настанку саобраћајне незгоде. У поступку је на сагласан предлог странака изведен доказ увидом у саобраћајно вештачење у спроведеном истражном поступку. Према закључку из овог вештачења, основни узрок настанка саобраћајне несреће је скретање бициклисткиње у леву страну приликом претицања од стране теретног возила, које није имало могућност да избегне незгоду, па у поступању возача теретног возила нема пропуста за настанак несреће. С обзиром на неусаглашеност наведених налаза и мишљења вештака, одређено је вештачење преко Института Саобраћајног факултета у Београду, према чијем налазу и

мишљењу од 10.09.2013. године, није могао бити поуздано и прецизно утврђен положај теретног возила и бицикла у тренутку судара, па су дате две варијанте настанка штетног догађаја. Према првој варијанти, ако би у сударни положај возач бицикла доспео услед проласка теретног возила на блиском растојању, у том случају би возач теретног возила био одговоран за настанак саобраћајне несреће, јер је био дужан да током претицања бицикла вози теретно возило на безбедном бочном растојању од бицикла. Према другој варијанти, ако би возач бицикла током претицања од стране теретног возила предузео скретање улево, из разлога који нису у вези са претицањем од стране теретног возила, тада би до настанка несреће дошло услед пропуста возача бицикла, што није било могуће утврдити саобраћајно-техничким вештачењем. Према мишљењу овог Института, када се узму у обзир све околности које су наведене од стране сведока ИИ, нису постојали услови за безбедно претицање бицикла, јер би између десног бока теретног возила и левог бока возача бицикла за безбедно претицање био потребан простор ширине од најмање 1 м. Увидом у списе кривичног предмета и исказ дат од стране возача камиона, који докази су изведени на сагласан предлог странака, утврђено је да је возач камиона у кривичном поступку изјавио да бициклисткињу уопште није видео, већ да је чуо неки шум, да се после 50-так метара зауставио, погледао у десни ретровизор и видео бицикл на путу, зауставио је возило, вратио се уназад и видео жену која је пала са бицикла и лежала на тротоару. Сведок ИИ је изјавио да се критичном приликом кретао својим нерегистрованим возилом иза камиона на 50 до 100 м, да је видео да камион почиње да кочи, а затим да његова цистерна задњим точком удара у бицикл, након чега је жена на бициклу одскочила, а од другог контакта са камионом је пала на земљу. Изјавио је да се камион кретао по средини десне коловозне траке, а да се бициклисткиња кретала крајње десно коловозном траком, те да се због померања камиона удесно ка тротоару и возач бицикла нагнуо на десну страну, када је точак камиона захватио точак бицикла.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепеном пресудом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца за накнаду материјалне и нематеријалне штете. По оцени првостепеног суда, обавезивање тужених на накнаду материјалне и нематеријалне штете зависи од постојања одговорности, односно кривице возача теретног возила, сада пок. ЖЖ. Тужиоци нису доказали да је возач камиона скривио саобраћајну незгоду, што се не може установити ни путем налаза и мишљења вештака, а ни из исказа сведока ИИ, који првостепени суд није прихватио. Није било могуће утврдити место судара, начин на који је бицикл доспео у контакт са теретним возилом, да ли се возач камиона кретао на безбедном одстојању од бицикла, или је возач бицикла, током претицања од стране теретног возила, скретањем улево изазвао саобраћајну несрећу. Како није било могуће утврдити узрок саобраћајне несреће, као ни одговорност учесника, нити постојање подељене одговорности у смислу члана 192. Закона о облигационим односима, првостепени суд је тужбени захтев одбио као неоснован. Такође, закључено је да тужиоци нису доказали да износ који потражују тужбеном захтевом не премашује износ вредности имовине коју су првотужени, друготужена и трећетужени стекли решењем Трговинског суда Л 15/06 од 21.02.2008. године, и вредност имовине коју је тужени ЕЕ наследио од свог правног претходника, јер тужиоци нису предложили вештачење од стране вештака економске струке ради утврђивања висине вредности пренете, односно наслеђене имовине.

С обзиром на наведено, по оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и тужени обавезани да накнаде материјалну и нематеријалну штету насталу услед смрти блиског сродника тужилаца.

Наиме, упркос томе што вештаци, као ни Институт Саобраћајног факултета у Београду, нису могли сачинити просторно временску анализу саобраћајне несреће, из утврђеног чињеничног стања несумњиво произилази да је до тешке повреде и смрти блиске сроднице тужилаца дошло приликом претицања од стране камиона са приколицом, који је дошао у бочни контакт са бициклом којим је управљала, што подразумева да је претицање од стране камиона извршено на небезбедан начин. На наведено указује и исказ возача камиона, дат у истражном поступку, да бициклисткињу уопште није видео, да је чуо само звук, а затим у десном ретровизору видео жену која поред бицикла лежи на тротоару. С обзиром на наведено, правилан је закључак другостепеног суда да је штета у конкретном случају настала опасном делатношћу, па је тужени ЕЕ у обавези да накнади штету тужиоцима, у смислу чл. 173. и 174. став 1. ЗОО, чл. 58. став 2. и 62. став 2. тада важећег Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима („Службени лист СФРЈ“ 50/88 .... „Службени гласник РС“ 41/2009) и члана 222. Закона о наслеђивању. Правилно је такође заснована одговорност првотуженог, друготужене и трећетуженог, у смислу чл. 897., 940. и 941. ЗОО. Висина накнаде нематеријалне штете одмерена је у складу са значајем повређеног добра и циљем коме ова накнада тежи, па представља правичну новчану накнаду, у смислу члана 200. ЗОО.

Ревизијом туженог ЕЕ неосновано се указује да је чињенично стање неправилно утврђено, односно да је другостепени суд засновао своју пресуду у целости на основу исказа сведока ИИ, који првостепени суд није прихватио. Међутим, супротно овим ревизијским наводима, побијана пресуда није заснована на исказу наведеног сведока, већ је на основу целокупно утврђеног чињеничног стања изведен другачији правни закључак о основаности тужбеног захтева тужилаца за накнаду материјалне и нематеријалне штете. Неосновано се ревизијом указује и да је погрешно примењен члан 222. Закона о наслеђивању, јер је на туженом био терет доказивања на околност висине наслеђене имовине од правног претходника. Ревизијом првотуженог, друготужене и трећетуженог такође се неосновано указује да су у побијаној другостепеној пресуди погрешно примењене одредбе чл. 897., 940. и 941. ЗОО, а на туженима је био терет доказивања да износ који се потражује тужбеним захтевом премашује износ вредности имовине коју су стекли решењем Трговинског суда Л 15/06 од 21.02.2008. године.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасмина Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић